

Verklaring inzake beleggingsbeginselen PDN

(versie januari 2021)

Vermogensbeheer

Het fonds heeft de volledige administratie, inclusief die van de pensioen verzekerenadministratie en van het vermogensbeheer, als ook het vermogensbeheer zelf volledig uitbesteed aan DPS. In dit hoofdstuk worden het beleggingsbeleid en de richtlijnen voor het vermogensbeheer beschreven. Ingegaan wordt op het strategisch beleggingsbeleid, de opzet van de vermogensbeheeractiviteiten, de beleggingsrichtlijnen, de wijze van risicobeheersing en de resultaatsevaluatie.

De hoofdlijnen van het lange termijn strategisch beleggingsbeleid voor de periode lopend van 2021 tot en met 2023 zijn vastgelegd in het strategisch beleidsplan van het fonds. Het strategisch beleidsplan bevat naast de strategische doelen en ambities ook de uitgangspunten die aan de basis liggen van het lange termijn strategische beleid. Deze uitgangspunten hebben betrekking op de ontwikkeling van het deelnemersbestand, de economische uitgangspunten waaronder verwachtingen omtrent rente niveaus, rendementen en volatiliteiten, maar ook premiestelling en toeslagbeleid. Het strategisch beleidsplan bevat tenslotte ook het strategisch beleggingsbeleid en de mate van afdekking voor rente- en valutarisico.

Jaarlijks wordt een beleggingsplan opgesteld waarin het te voeren operationele beleggingsbeleid nader wordt geconcretiseerd binnen de kaders en risicogrenzen van het voornoemde lange termijn strategisch beleggingsbeleid. Op basis van ondermeer macro economische vooruitzichten en de daarmee samenhangende risico en rendementsverwachtingen worden de verschillende beleggingsmarkten, maar ook de relatieve aantrekkelijkheid van deze markten herbeoordeeld. Op basis hiervan wordt het strategisch beleid verder geconcretiseerd met kaders, richtlijnen en benchmarks.

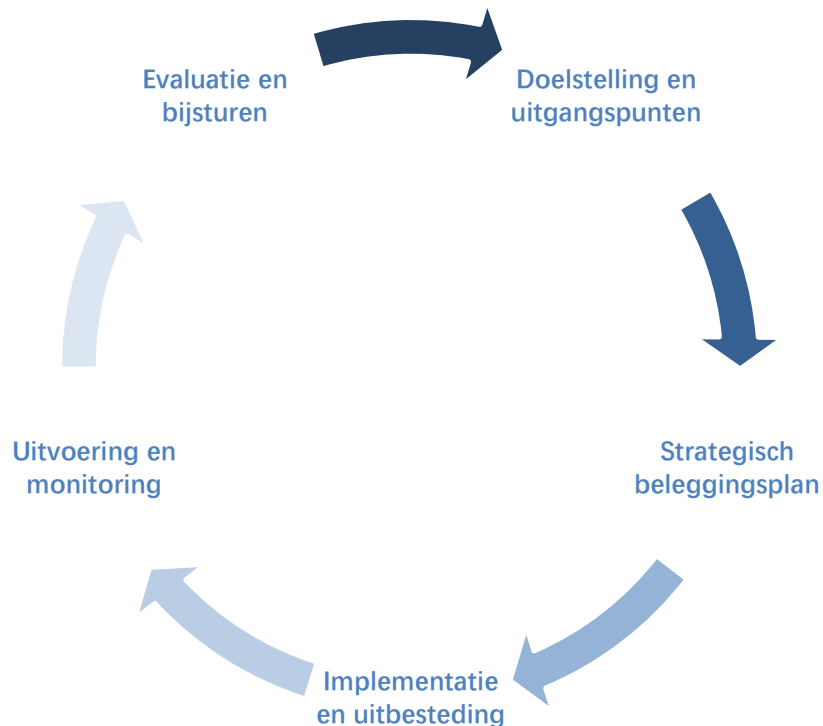
De strategische beleggingsportefeuille

Het bestuur heeft de strategische beleggingsportefeuille als volgt vastgesteld:

Kernportefeuille	Norm
Matchingportefeuille	45,0%
Rendementsportefeuille	55,0%
Liquide middelen	0,0%
Totaal	100,0%

Strategische beleggingscyclus

De strategische beleggingscyclus beschrijft de verschillende stappen van de strategische beleggingscyclus inclusief de rollen van alle stakeholders in dit proces. De cyclus bestaat uit vijf stappen zoals te zien is in onderstaande figuur.

Het strategisch beleggingsbeleid is gebaseerd op beleidsuitgangspunten (waaronder policy en investment beliefs), maar ook op basis van een vastgestelde ambitie en risicohouding, gegeven economische scenario's. De beleidsvormingsfase vindt plaats in stap 1 en 2 met de vaststelling van de doelstellingen en uitgangspunten. Vanuit de analyses van diverse beleidsvarianten leidt dit tot het beleid hetgeen wordt vastgelegd in het strategisch beleidsplan en het beleggingsplan vanuit waar de verdere implementatie en uitbesteding plaatsvindt in stap 3. De monitoring en evaluatie (stap 4 en 5) vindt periodiek plaats in de maand- en kwartaalverslaglegging alsook conform de doorlopende beleidsagenda.

Marktrisico's

Binnen de beleggingsportefeuille zijn verschillende risico's te onderscheiden. Deze risico's worden beheerst door voldoende spreiding aan te brengen in de beleggingen en door een zo hoog mogelijke dekkingsgraad na te streven waarmee deze risico's kunnen worden opgevangen. De belangrijkste risico's zijn:

- *Valutarisico*
Strategisch wordt 55% van het valutarisico in de rendementsportefeuille (exclusief alternatieve beleggingen) afgedekt, vanuit tactisch oogpunt kan dit binnen bandbreedtes van +/- 20%-punt fluctueren. Het valutarisico in de matchingportefeuille wordt 100% afgedekt.
- *Rente- en inflatierisico*
De beleggingen en de verplichtingen van het fonds zijn gevoelig voor veranderingen in de rente. Het fonds heeft een dynamisch strategisch rentebeleid, waarbij de renteafdekking aangepast kan worden afhankelijk van het niveau van de nominale rente. Strategisch wordt 26% van het renterisico afgedekt. Op deze manier wordt de rentegevoeligheid van de beleggingen voor een deel afgestemd op de rentegevoeligheid van de verplichtingen. Door middel van een strategische allocatie in inflation-linked bonds wordt het inflatierisico voor een deel afgedekt

- *Aandelenrisico*
De aandelenportefeuille is wereldwijd gespreid (gediversifieerd), waardoor ontwikkelingen betreffende individuele bedrijven een verwaarloosbare invloed hebben op de portefeuille.
- *Kredietrisico*
Dit is het risico dat obligaties van bedrijven en financiële instellingen in waarde dalen, doordat de kredietwaardigheid afneemt. In de gespreide portefeuille wordt voornamelijk geïnvesteerd in bedrijven die voldoende kredietwaardig zijn. De kredietwaardigheid wordt mede gebaseerd op een oordeel van (rating)bureaus.

Maatschappelijke betrokkenheid

Gegeven de plaats die Stichting Pensioenfonds DSM Nederland in de maatschappij inneemt, wordt bij het vaststellen en het uitvoeren van het beleid niet alleen rekening gehouden met financiële aspecten, maar wordt eveneens met aspecten die van belang zijn voor een duurzame en sociale ontwikkeling van de maatschappij rekening gehouden. Het fonds heeft beleid ontwikkeld inzake Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. Hierbij prevaleert uitdrukkelijk de primaire verantwoordelijkheid die het fonds draagt aangaande de zekerstelling en uitbetaling aan deelnemers van het met de werkgever overeengekomen pensioen.

Het beleid van het fonds is op zeven pijlers gebaseerd:

Thematische aandachtsgebieden

Met het ondertekenen van het brede spoor van het IMVB Convenant in 2018 onderschrijft PDN de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Met de commitment aan deze richtlijnen en principes wil PDN zich focussen op specifieke maatschappelijke ontwikkelingen die voor zijn deelnemers belangrijk zijn én als risicovol zijn geïdentificeerd voor zijn beleggingsportefeuille. Tegen deze achtergrond wil PDN zich in het bijzonder inzetten op een tweetal duurzaamheidsthema's: (i) klimaatverandering en (ii) controversiële wapens. Hierbij gaat het om het voorkomen van een negatieve impact voor samenleving en milieu in de beleggingsportefeuille en bij potentiële beleggingen gaat het om deze twee thema's.

ESG-integratie

PDN benut waar mogelijk ESG-factoren in het beheer en voor de beoordeling van beleggingen. ESG staat voor Environment (omgeving/ milieu), Social (sociaal) en Governance (ondernemingsbestuur). ESG aspecten worden meegenomen in investeringsbeslissingen in de diverse mandaten. De manier waarop maatschappelijke thema's in de vorm van ESG een plek krijgen in de beleggingsbeslissingen verschilt per beleggingscategorie en mandaat.

Een minimaal niveau op het gebied van ESG is nodig om het bestaansrecht van een bedrijf of belegging te waarborgen. Naast dat PDN zelf de ESG-due diligence stappen conform het OESO-richtsnoer onderschrijft verwacht PDN eveneens van zijn fiduciaire managers, ESG-dienstverleners, vermogensbeheerders en van ondernemingen waarin PDN belegt dat zij conform de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights handelen en dit publiekelijk kenbaar maken. Zowel voor de interne gewaarwording alsmede de communicatie met derden wordt de ESG-integratie inzichtelijker gemaakt door vastlegging in de investment cases.

Onder de Environment factor schaarft PDN onder andere zijn CO₂ beleid. Binnen de richtlijnen van de door DPS beheerde Europese en Amerikaanse aandelen zijn additionele Carbon Footprint targets bepaald om over een periode van drie jaar (per ultimo 2020) een totale reductie te realiseren van 20% versus de respectievelijke benchmarks (ijkpunt eind 2017).

Impact Investing

Beleggingskansen die ook maatschappelijke en milieuproblemen helpen oplossen zijn belangrijk voor PDN. PDN streeft er naar om een gedeelte van zijn portefeuille in te richten met beleggingen die kunnen worden aangemerkt als impact investments. Sinds 2020 is het fonds begonnen om een klein deel van het belegd vermogen te koppelen aan de Sustainable Development Goals van de VN waar deze aan bijdragen. PDN classificeert de Impact Investments, wanneer er een duidelijk maatschappelijke bijdrage wordt geleverd, naar de 17 Sustainable Development Goals ("SDG's") van de VN. De 17 VN Sustainable Development Goals (SDG's) vormen een duidelijk kaderwerk waartegen de impact van de portefeuille kan worden afgezet. In 2021 zal nader beleid worden uitgewerkt met betrekking tot KPI's en het meten van impact investments.

Engagement

PDN heeft engagement hoog in het vaandel staan. Door middel van engagement wordt met bedrijven, die gedrag vertonen dat niet in lijn ligt met de principes van de UN Global Compact en waar (potentiële) negatieve impact is geïdentificeerd, een traject van intensieve dialoog gestart. Engagement gaat verder dan enkel het stembeleid op aandeelhoudersvergaderingen. Engagement wordt veelal ingezet als een 'overlay' waarbij in dialoog getreden wordt, ongeacht of er sprake is van aandeelhouderschap. Dit houdt ook in dat engagement bij obligaties kan worden toegepast. Gegeven de intensiviteit die gemoeid gaat met het in dialoog treden met vele tientallen bedrijven over meerdere onderwerpen en de schaalvoordelen die te behalen zijn, is hiervoor BMO als externe engagementprovider aangesteld.

Stembeleid en Corporate Governance

Door middel van zijn stemaanpak houdt PDN toezicht op alle Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen waarin zij is belegd ten aanzien van materiële aangelegenheden, waaronder, maar niet beperkt tot, het bedrijfsmodel van de vennootschap voor het creëren van langetermijnwaarde, de strategie van de vennootschap, prestaties en risico's en kansen, de kapitaalstructuur, maatschappelijke en ecologische effecten, corporate governance en corporate actions zoals fusies en overnames. Materiële aangelegenheden zijn aangelegenheden die waarschijnlijk een significant effect zullen hebben op het vermogen van de onderneming om langetermijnwaarde te creëren.

Het beleid van PDN voor goed bestuur is erop gericht om zijn belangen als aandeelhouder te beschermen en invulling te geven aan zijn verantwoordelijkheid als aandeelhouder. Wanneer er aanwijzingen zijn dat een bedrijf onverantwoord onderneemt, bestaan verschillende mogelijkheden waarop PDN zijn invloed kan doen gelden. Zo stemt PDN actief op aandeelhoudersvergaderingen van Nederlandse bedrijven. Mochten deze steminitiatieven geen effect hebben, dan heeft PDN nog de mogelijkheid om een engagement-traject te volgen of om de belangen in de betreffende bedrijven af te stoten. Het stembeleid en stemgedrag van het fonds zijn opgenomen op de website [PDNpensioen.nl](https://pdnpensioen.nl).

Uitsluiting

De basis voor het uitsluiten van ondernemingen en landen zijn de activiteiten die de Verenigde Naties, de Europese Unie of de Nederlandse overheid onaanvaardbaar vinden. Het fonds belegt daarom niet in ondernemingen die op basis van de 10 principes van het Verenigde Naties Global Compact onacceptabel gedrag vertonen. Producenten van controversiële wapens zoals nucleaire wapens, biologische wapens, chemische wapens, verarmd uraniummunitie, en witte fosformunitie die niet onder de uitsluitingscriteria van het Global Compact vallen (zoals cluster munitie) worden ook uitgesloten. Om bedrijven en landen voor uitsluiting op het spoor te komen, onderzoekt Sustainability voor het fonds in welke bedrijven en landen het fonds niet zou moeten beleggen. Sustainability screent voor het fonds zowel ontwikkelde als opkomende markten op de genoemde criteria.

Op basis van bovenstaande criteria worden niet alleen aandelen, maar ook bedrijfs- en staatsobligaties uitgesloten door het fonds. Tevens zijn staatsobligaties van landen waarop een sanctie van de VN en/of de Europese Unie rust, uitgesloten van het beleggingsuniversum. Hierbij gaat het voornamelijk om mensenrechten vraagstukken en wapens. De externe managers worden op de hoogte gehouden van de uitsluitingen met uitzondering van beleggingsfondsen voor gemeenschappelijke rekening waarbij het niet mogelijk is om criteria van het fonds te integreren.

Transparantie

Om transparant te zijn over het duurzaamheidsbeleid en de uitvoering daarvan publiceert PDN jaarlijks een duurzaamheidsverslag. In dit verslag geeft PDN aan hoe in het desbetreffende jaar met duurzaamheid is omgegaan en welke resultaten er op het gebied van duurzaamheid zijn bereikt. In het kader van transparantie over waar PDN in belegt publiceert PDN op zijn website op jaarbasis een overzicht van de totale beleggingsportefeuille. Ook rapporteert PDN op zijn website over de uitkomsten van het stemgedrag op aandeelhoudersvergaderingen. Tot slot zijn er regelmatig items in het PDN Magazine en op de website te vinden over het duurzaamheidsbeleid van PDN.

Met de ondertekening van het IMVB-convenant in 2018 heeft PDN zich gecommitteerd om de OESO-richtlijnen en VN Guiding Principles in te bedden in het beleid van het pensioenfonds, de uitbesteding aan externe dienstverleners en de monitoring en rapportage daarover. Vanaf 2021 zal PDN in zijn duurzaamheidsverslag rapporteren over de voortgang van de implementatie van het convenant.